

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. VI. Statuitur secunda conclusio, & Christi humanitatem nec in sensu
diviso potuisse peccare, breviter suadetur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

unionis hypostaticæ, ita fiet impotens ad peccandum, ut implicet eam peccare peccato cum tali unione composito.

Tertia ratio: Humanitas Christi per unionem ad Verbum sanctificatur infinite simpliciter: Sed implicat sanctitatem infinitam cum peccato componi: Ergo & unionem hypostaticam. Major patet ex dictis supra disp. 11. Minor verò probatur: Esse infinite sanctum est esse infinite mundum, cum sanctitas, juxta Dionysium, sit immaculata puritas; esse verò subiectum gravis culpe, seu in statu peccati mortalis, est esse immundum simpliciter, cum peccatum essentialiter sit immunditia & turpitudine: Sed implicat esse infinite mundum, & esse immundum simpliciter: Ergo implicat infinitam sanctitatem cum peccato componi. Secundò, Implicat esse obiectum dignum complacentiâ divinâ infinite sine termino, & esse dignum displicentiâ & odio Dei: Sed quod est sanctum infinite simpliciter, est dignum complacentiâ divinâ infinite & sine termino; è contra verò subiectum peccato mortali infectum, est dignum odio & displicentiâ Dei: Ergo implicat esse sanctum infinite simpliciter, & esse peccato mortali infectum.

§. VI.

Statuitur secunda conclusio, & Christi humanitatem, nec in sensu diviso potuisse peccare breviter suaderetur.

¶ Dico secundò: humanitas Christi, etiam de absoluta Dei potentia, peccare non potuit, peccato destruentem unionem hypostaticam.

Probatur conclusio ratione fundamentalis: Ut humanitas Christi posset peccare peccato destruentem unionem hypostaticam, deberet in tali humanitate, ut Verbo Divino hypostaticè unita, remanere potentia proxima & expedita ad peccandum: Sed talis potentia non remanet in humanitate Christi, ut unita Verbo Divino, sed per unionem hypostaticam ab ea excluditur: Ergo humanitas Christi non potest peccare peccato destruentem unionem hypostaticam. Major patet in homine justo, qui idcirco potest peccare peccato destruentem gratiam justificantem, quia sub tali gratia retinet potentiam proximam & expeditam ad peccandum. Minor verò in qua est difficultas, multipliciter suaderetur. Primò quia juxta Patres §. 2. relatos, humanitas Christi ex vi unionis hypostaticæ reddita fuit impeccabilis: At non posset dici talis, si in ea remaneret potentia proxima & expedita ad peccandum, quâ posset peccare peccato destruentem unionem hypostaticam, ut patet eodem exemplo hominis justis, qui licet non possit componere gratiam cum peccato, tamen quia in eo remanet potentia proxima & expedita ad peccandum, peccato gratiam destruentem, non est nec dici potest impeccabilis: Ergo &c.

¶ Secundò, Humanitas Christi per unionem ad Verbum sanctificatur infinite simpliciter: At summa & infinita sanctitas, nedum peccatum actuale, sed etiam potentiam ad peccandum excludit: Ergo in humanitate Christi ut unita Verbo Divino non remanet potentia ad peccandum. Major patet, Minor probatur. Sanctitas ex suo conceptu dicit essentialiter oppositionem cum peccato, distantiamque & elongationem ab illo; ac proinde summa & infinita sanctitas, summam distantiam & elongationem à peccato, summamque cum illo oppositionem importat: Atqui oppositio non solum cum peccato

actuali, sed etiam cum potentia peccandi, & elongatio non solum à peccato, sed etiam à potentia expedita peccandi, major est quàm sola oppositio cum actu peccati, & sola elongatio ab illo: Ergo summa sanctitas, non solum opponitur cum actuali peccato, sed etiam cum potentia expedita peccandi.

Tertiò, Ideò in homine justo manet potentia expedita ad peccandum, peccato gratiam destruentem, quia gratia ipsum sanctificans, cum non constituat suppositum, sed ei superaddatur, sicut alii habitus, quibus utimur quando volumus, ejus libertati subicitur, subindeque sicut bonis operibus augeri potest, ita & malis ac peccaminosis destrui: Sed gratia unionis quâ humanitas Christi sanctificatur, opposito modo se habet, cum enim non superaddatur ad suppositum Christi, sed ipsum constituat, ejus libertati non subditur; unde sicut non potest cadere sub merito bonorum operum, ita nec per mala opera destrui: Ergo in humanitate Christi, ut unita Verbo Divino, non remanet potentia expedita ad peccandum, peccato destruentem unionem hypostaticam.

Quartò, Licet impedimentum actûs non se tenens ex parte actûs primi, non tollat potentiam in actu primo expeditam ad agendum: quare auxilium efficax, physice in nostra sententia prædeterminans ad amorem, non tollit potentiam proximè in actu primo expeditam ad odium & negationem amoris, quia non se tenet ex parte actûs primi ad agendum; impedimentum tamen ex parte actûs primi se tenens, tollit in omnium sententia potentiam proximè expeditam ad actum: Sed implicat humanitatem Verbo hypostaticè unitam carere impedimento ad peccandum, ex parte actûs primi se tenente: Ergo implicat illam esse unitam hypostaticè Verbo, & stante tali unione, habere expeditam ad peccandum potentiam. Major patet, Minor probatur. Implicat humanitatem esse Verbo unitam, & in eodem instanti non existere, vel saltem subsistere subsistentiâ Verbi, cum in instanti assumptionis humanitatis ad Verbum, non possit subsistere subsistentiâ creatâ, aliâ simul duplici subsistentiâ subsisteret, quod implicat, ut supra ostensum est: Sed subsistentia Verbi est impedimentum ad peccandum, ex parte actûs primi se tenens, cum peccatum sit impossibile cum tali subsistentia, per quam humanitas Christi in actu primo completo ad operandum constituitur: Ergo implicat humanitatem esse Verbo unitam, & simul carere impedimento ad peccandum ex parte actûs primi se tenente.

Denique, Implicat humanitatem, aut voluntatem humanam unitam subsistentiâ Verbi, habere potentiam expeditam ad peccandum, nisi Verbum, ut in illa subsistens, sit potens peccare: Sed Verbum ut subsistens in humana natura, nequit esse vel dici potens ad peccandum: Ergo implicat humanitatem, aut voluntatem humanam unitam subsistentiâ Verbi, habere expeditam ad peccandum potentiam. Minor constat: Cui enim essentialiter repugnat actûs, non potest convenire potentia ad illum: Sed Verbo, ut subsistens in humanitate assumpta, essentialiter repugnat peccatum: Ergo & peccandi potentia. Major verò in qua est difficultas sic ostenditur. Sicut voluntas unita subsistentiâ Petri, est voluntas ipsius Petri ita voluntas humana unita subsistentiâ Verbi, est voluntas ipsius Verbi, ut

Disp. 9.
Art. 4.

subsistentis in humana natura: Sed implicat voluntatem unitam subsistentiæ Petri esse potentem ad peccandum, nisi Petrus sit potens peccare: Ergo implicat etiam humanitatem, aut voluntatem humanam unitam subsistentiæ Verbi, posse peccare, nisi Verbum ut in illa subsistens sit potens ad peccandum.

36 Dices, disparem esse rationem, nam Petrus non habet aliam naturam cui repugnet potentia ad peccandum, & ideo ex eo quod humanitas vel voluntas unita subsistentiæ Petri, sit potens peccare, necessario Petrus constituitur potens ad peccandum: Verbum autem in humanitate subsistens, habet aliam naturam cui essentialiter repugnat peccatum, & potentia ad peccandum; & ideo quævis humanitas seu voluntas humana unita subsistentiæ Verbi, sit potens peccare, non sequitur Verbum ut subsistens in humanitate posse peccare.

37 Sed contra: Humanitate unita subsistentiæ Verbi de facto peccante peccato cum unione composito, Verbum ut in illa subsistens, necessario denominaretur peccans, etsi Verbo alia conveniat natura cui essentialiter repugnat peccatum, ut supra ostensum est. Ergo si humanitas unita subsistentiæ Verbi esset potens ad peccandum, potentia cum unione composita, non posset verbum in humanitate subsistens non esse potens ad peccandum, quamvis potentia peccandi Verbo repugnet secundum aliam naturam.

38 Confirmatur: Quia humanitas Verbo unita potuit mori, & de facto mortua est, de Verbo ut in illa subsistente fuit verum dicere, potuisse mori, & mortuum esse de facto; & tamen mors & potentia moriendi repugnant Verbo secundum naturam divinam: Ergo quamvis potentia ad peccandum repugnet Verbo ut subsistenti in natura divina, si tamen natura humana, ut subsistentiæ Verbi unita, fuit potens ad peccandum, de Verbo ut in illa subsistente, verum erit dicere potuisse peccare.

§. VII.

Solvuntur objectiones.

39 Obijcies primò, contra primam conclusionem: Verbo in seipso non minus repugnat mors quam peccatum: Sed non obstante quod mors Verbo in seipso repugnet, potest tamen in humanitate assumpta mori, & prout in illa subsistens, mortuum propriè denominari: Ergo pariter licet non possit in propria natura peccare, poterit tamen in humanitate assumpta peccare, & prout in illa subsistens, peccans & peccator propriè denominari.

40 Respondeo distinguendo Majorem: Non minus intensivè, concedo Majorem: extensivè, nego Majorem, & concessa Minori, nego Consequentiam.

Explicatur solutio: Summa sanctitati, vel supposito summe sancto, ratione summe sanctitatis, non solum repugnat denominari peccans in se, sed etiam illi repugnat denominari peccans in alio vel in alia natura: supposito autem viventi vitæ summa & per essentiam, solum repugnat mori in seipso, non autem mori in aliena natura quam terminat; unde etsi equaliter opponantur intensivè, & respectu ejusdem naturæ, non tamen extensivè, & respectu ejusdem suppositi. Sicut ergo Deo qui est summa vita, licet repugnet mors ut ab illo causata in seipso, non tamen ut ab ipso causata in alio, Deus enim causat in hominibus mortem: peccatum verò neque in seipso

A neque in alio potest causare. Ita similiter non repugnat Verbo in aliena natura, nec repugnat, prout in illa subsistit, mortuum denominari: peccatum autem & denominatio peccatis, non solum repugnat Verbo in seipso, sed subsistenti in divina natura, sed etiam in aliena natura, & prout subsistenti in illa. Cuius rationis ratio supra fuit assignata, quia humanitas mors est malum physicum & ad Deum ordinabile, unde sicut hac ratione potest illam in se causare, ita potest ab illa in alio denominari. Peccatum autem est malum morale, quod ad Deum nullatenus potest referri & sicut hac ratione potest à Deo neque in se neque in alio causari, nec potest Deum vel in se vel in alio denominari.

B Obijcies secundo: Suppositum vel persona ut quo, nec ut quod insit in operatione propria naturæ, sed natura ipsa est adæquatum principium quo & quod suarum operationum: Ergo ex eo quod humanitas Verbo unita peccare, non sequitur quod Verbum ut in illa subsistens in tale peccatum insitueret, subindeque tunc principium fundamentum nostræ sententiæ. Consequentia patet, Antecedens probatur. Varii principio operandi, necesse est operationes variari. Sed variata subsistentia, non variantur operationes, nam actiones humanitatis Christi ejusdem rationis sunt quoad physicam essentiam cum nostris operationibus, cum tamen subsistentia quæ humanitas Christi subsistit, diversa ratio sit: Ergo suppositum neque ut quo neque ut quod insit in operationes propriæ naturæ.

C Respondeo negando Antecedens, ad cuius probationem, distinguo Majorem: Varii principio quo operandi, necesse est operationes variari, concedo Majorem. Varii principio quod principio quo invariato, nego Majorem, & concessa Minori, nego Consequentiam. Communis principium quo sit adæquata virtus agendi & specificandi operationes; personalitas autem vel subsistentia constituens suppositum, quod principio quod operans, solum ut conditio operationes concurrat, inde fit quod quamvis subsistentia varietur, ut contingit in humanitate Christi, quia tamen humanitas & illius potentia ejusdem rationis sunt, non diversificantur tamen physice operationes. Potestque hac solutio hoc exemplo illustrari. Apprehensio objecti, illius propositio, est conditio essentialis boni, quod est objectum voluntatis, ut motive & determinativè ad actum voluntatis concurrat; & tamen quamvis diversificentur essentialiter apprehensiones, si objectum propositum ejusdem rationis sit, actus voluntatis est ejusdem rationis: constat in actu dilectionis viæ, qui ejusdem speciei est cum dilectione beatificæ, & tamen apprehensio fidei quæ regulatur in viâ, diversa ratio nis est à visione beatificæ, per quam regulatur in patriâ quia tamen objectum per utramque regulam propositum, à quo ut ratione formalis imitur species actus, est idem in ratione objecti non variatur essentialiter dilectio. Pariter ergo in presenti, quamvis subsistentia constituit principium quod operandi essentialiter varietur, quia tamen solum ut conditio ad operationem concurrat, & principium quo est adæquata ratio specificandi operationes, hoc invariato manente, operationes ejusdem rationis manent.

E Obijcies tertio: Verbum potest permovere peccatum humanitatis assumptæ; Sed supposito tali permissione, illa humanitas peccare potest. Ergo